

ХДАДМ**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	нормативний
Спеціальність	022 Дизайн	Семестр	4

ПРАКТИКА НАВАЧАЛЬНА*Вивчення природних форм*

Семестр 4

(31 травня – 18 червня 2023-2024 н. р.)

Викладач	Фролович Катерина Павлівна
Е-mail	katizamoriy@gmail.com
Заняття	ауд. 206/або дистанційно (в умовах воєнного стану)
Адреса	к. 206. Поверх 2, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон	(057)706-02-46 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – ПН); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: прізвище, завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf. Окрім виконаних робіт для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача фото робіт. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у зазначені дні і години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна має передумовою наданий курс з дисциплін: «Основ композиції та проєктної графіки», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство» та набуття знань та навичок з дисциплін «Академічний рисунок» та «Академічний живопис»

Навчально-методичні матеріали

Методичні рекомендації:

1. Олексієнко А. М. Методичні рекомендації до виконання завдань з навчальної практики «Вивчення природних форм» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 022-Дизайн). Харків ХДАДМ, 2017.
2. Навчальний посібник. Олексієнко А. М. «Дизайн. Педагог. Учні» ХДАДМ. 2017. 168 с.
3. Методичні матеріали. Зразки студентських робіт з фондів кафедри.

Посилання на матеріали: <https://ksada.org/pd-histori.html>

Необхідне обладнання: Етюдник, планшет, фарби, олівці, папір, лінер, перо, туш.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної практики «вивчення природних форм» є дослідження тектонічних закономірностей і засобів художньої виразності біологічних форм, а в подальшому – застосування її результатів у дизайнерській практиці.

Завдання курсу:

- проаналізувати побудову природних форм, особливості тектоніки, фактури та кольору;
- визначити фактори, які впливають на структурні та пластичні якості природних форм, їх загальне формоутворення в залежності від об'єктивних умов середовища;
- проявити розуміння морфології рослин і тварин;
- виявити образи об'єктів вивчення;
- знайти біонічні асоціації з предметно-просторовим середовищем;
- виконати необхідні трансформації на рівні підсумкових завдань.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, що забезпечує дисципліна:

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 4. Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.

СК 9. Здатність, зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом на підготовку бакалавра на 1 курсі з дисципліни «Практика навчальна» передбачено 3 кредити ECTS (90 годин - самостійні). Основна форма вивчення курсу – творча робота, вправи. Метод набуття нових знань – практична робота в процесі виконання серії завдань з аналізу і вивчення формоутворення і принципів функціонування різних природних об'єктів. Практика 1 курсу навчальна («Вивчення природних форм»), містить три змістовні модулі та три завдання:

1. Змістовний модуль: містить одне завдання, яке спрямоване на закріплення практичних навичок з живопису і малюнку, необхідних і важливих у процесі навчання на всіх практично-художніх спеціалізаціях, в тому числі і проходженні біонічної практики.

Завдання 1. Використання різних графічних навичок у співвідношенні з зображенням форм природи. Аналіз природної форми засобами стилізації, інтерпретації та трансформації.

2. Змістовний модуль: містить одне завдання, яке спрямоване на дослідження історичної спадщини декоративно-ужиткового мистецтва, в якому застосовані природні форми, вивчення особливостей цих форм та засобів їх трактування. Аналіз структурної побудови різних за стилем орнаментальних зображень.

Завдання 1. Вивчення гармонізації пластичних та колористичних якостей природних форм через використання набутих графічних навичок. Копія класичного орнаменту.

3. Змістовний модуль: містить завдання, яке спрямоване на уміння відтворити набуті навички зі стилізації, інтерпретації та трансформації форм природи в системі композиційних побудов.

Завдання 1. Створення об'ємної композиційної побудови на основі вивченої природної форми на задану тематику.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом виконання практичних завдань у вигляді начерків, рисунків та короткострокових етюдів в музеї природи, на пленері у ботанічному саду. Конструктивний аналіз та трансформація природних форм, у вигляді дизайн-розробок виконуються в аудиторії академії. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та оформлення 3-х завдань з навчальної практики. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка до виконання узагальнюючих завдань. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів практичної роботи. Для тих здобувачів, які бажають покращити результати, передбачені додаткові бали, а саме за участь студента під час виконання робіт у конкурсах та виставках в межах дисципліни, максимальна кількість балів (5).

Шкала оцінювання

Національ на	Бали	ECTS	Диференціаці я А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90-100	A	A+ 98-100 A 95-97 A- 90-94	задовільно незадовільно	64-74 60-63 35-59	D E FX
добре				незадовільно		

Правила викладача

Під час проходження практики слід дотримуватися правил і порядку тих закладів, де будуть перебувати студенти – для цього буде проведена вступна бесіда на першому занятті. Під час занять вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби викладача тощо він має перенести заняття на вільний день за попереднім узгодженням з деканатом.

Політика відвідуваності.

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвердженні). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її на наступному занятті та показати роботу викладачеві.

Академічна доброчесність.

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено компіляцію чужих робіт, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/Додаток-3.-Проект-ЗУ-Про-академічну-доброчесність_липень2022.pdf

Розклад курсу

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
1. Змістовний модуль						
31.05	1	Бесіда	Художнє зображення природи засобами живопису та рисунку Завдання 1 Використання різних графічних навичок в опрацюванні зображень форм природи. Аналіз природної форми засобами стилізації, інтерпретації та трансформації.	5		Ознайомлення з методичним матеріалом та його аналіз.
1.06	1	самостійні	Заняття в музеї природи Заняття в аудиторії	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота: пошукові ескізи
2.06	1	самостійні	Заняття в музеї природи	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота: Пошукові ескізи
3.06	1	самостійні	Заняття в музеї природи	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота: Пошукові ескізи

5.06	1	самостійні	Заняття в музеї природи	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота: Пошукові ескізи
6.06	1	самостійні	Заняття в музеї природи	5	Консультації з викладачем за темою завдання і поточний контроль	Графічна робота: Пошукові ескізи
2. Змістовний модуль						
7.06	2	самостійні	Дослідження історичної спадщини декоративно-ужиткового мистецтва, де застосовані природні форми. Вивчення особливостей цих форм та їх засоби трактування. Аналіз структурної побудови орнаментальних зображень. Завдання 1 Вивчення гармонізації пластичних та колористичних якостей через виконання копії класичного орнаменту.	6	Консультації з викладачем за темою завдання	Вивчення та аналіз методичного матеріалу Графічна робота ознайомлення з методичним матеріалом та його аналіз.
8.06	2.	самостійні	Заняття в бібліотеці академії	6	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота
9.06	2.	самостійні	Заняття	6	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота
10.06	2.	самостійні	Заняття	6	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота
12.06	2.	самостійні	Заняття	6	Консультації з викладачем за темою завдання Поточний контроль	Графічна робота

3. Змістовний модуль

3. Змістовний модуль						
13.06	3.	самостійні	Відтворення набутих навичок зі стилізації інтерпретації та трансформації форм в системі композиційних побудов Завдання 1 Створення об'ємної композиційної побудови на основі вивченої природної форми	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Ознайомлення з методичним матеріалом та його аналіз Графічна робота
14.06	3.	самостійні	Заняття	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота. Макетування
15.06	3.	самостійні	Заняття	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота. Макетування
16.06	3.	самостійні	Заняття	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота. Макетування
17.06	3.	самостійні	Заняття	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота. Макетування
19.06	3.	самостійні	Заняття	5	Консультації з викладачем за темою завдання	Графічна робота. Макетування. Підготовка до перегляду (оформлення робіт та підготовка до заліку)
			ЗАЛІК	90	Рубіжний контроль	

Розподіл балів

Тема	Форма звітності	Бали
1.	Поточний контроль	0-33
2.	Поточний контроль	0-33
3.	Поточний контроль	0-34
4.	Залік	
	Всього балів	100

Критерії оцінювання

Бали			Критерії оцінювання
A+	50	50	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг з креативним творчим підходом. Відвідав всі заняття був активним опрацьовував додатковий матеріал і виконав усі рекомендації викладача.
A	47	48	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг з креативним творчим підходом. Відвідав всі заняття і виконав усі рекомендації викладача.
A-	40	46	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг з креативним творчим підходом. Відвідав всі заняття виконав усі рекомендації викладача.
B	32	39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг. Відвідав всі заняття виконав усі рекомендації викладача.
C	25	31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг, але має значні недоліки та зауваження. Відвідав усі заняття виконав усі рекомендації викладача.
			Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, виконав повний обсяг але який має значні недоліки.
D	14	24	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
E	10	13	
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Базова

1. Біоніка. Енциклопедія сучасної України. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=35330 (дата звернення: 20.01.2023)
2. Бець С. М. Bionics and interior design. Біоніка та дизайн інтер'єру. використання біологічних методів та структур для формування гармонійного середовища/ Theory and practice of design. Design. 1(25). P. 150-157. doi: 10.18372/2415-8151.25.16791
3. Жежеря О. Біонічні засоби формоутворення в сучасному дизайні: теоретичні засади і практика їх застосування в предметному середовищі. Вісник ЛНАМ 2021. Вип. № 46. С. 114-122.
4. Лазарев О. І. Сучасний досвід теорії і практики архітектурної біоніки в дизайні. К., 2019. 125 с.
5. Михайленко В.Є., Кащенко О.В. Основи біодизайну. Навчальний посібник. К.: Каравела, 2018. 224 с.
6. Сьомка С. В. Біоніка в дизайні середовища. К.: Ліра К. 2018. 123 с. 10.

Допоміжна

1. Кобелянська, Є. Біоніка як еволюційний прорив архітектури та дизайну в готельних підприємствах / Є. Кобелянська, О. Бортнічук, А. Ковтун // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у ХХІ столітті : матеріали 87-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 15–16 квітня 2021 р., м. Київ. Київ : НУХТ, 2021. С. 270.
2. Левадний О. М., Морозюк Ю. В.. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Біонічна практика». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 20 с.
3. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Біонічна практика» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання зі спеціальності 022 – Дизайн) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : В. О. Коломієць
4. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Основи формотворення і проектування об'єктів предметного біодизайну. Автори: Національний університет "Львівська політехніка", кафедра дизайну та основ архітектури . Серія Архітектура (SA). 2015; Випуск 816: с. 229 – 239

5. Олексієнко А. М. Вивчення форм природи – важлива складова професійної підготовки дизайнера. [А. М. Олексієнко, В. Д. Северин] Вісник ХДАДМ. №6. 2008, с. 62-65
6. Олійник О.П., Климчук А.С. Творчий рух «Мистецтва і Ремесла» та його вклад в розвиток дизайну. Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць. К.: НАУ, 2020. Вип. 21. С.66-72.
7. Роберт С. Мартін. Чиста архітектура. К. Фабула PRO. 2021. 110 с.
8. Чугай Н. М. Використання принципів біонічного формоутворення при проектуванні меблів, що трансформуються. Вісник ХДАДМ. 2012. №4. С. 47- 50.

Електронні ресурси

1. Artchive 2023 Дизайн життя Уільяма Морріса: искусства, ремесла и увлечения. Електронний ресурс. Доступ: https://artchive.ru/publications/3722~Dizajn_zhizni_Uil%27jama_Morrisa_iskusstva_remesla_i_uvlechenija (дата звернення: 20.01.2023)
2. Dailyday 2023 Стиль біоніка в інтер'єрі /Електронний ресурс/.- Доступ: <https://dailyday.com.ua/budivnytstvo/stil-bionika-v-inter-eri.html> (дата звернення:23.01.2023)
3. Естетичні аспекти дизайнерської біоніки Електронний ресурс/.- Доступ:<https://studfile.net/preview/5607193/page:40/#:~:text=Ще%20один%20естетичний%20аспект%20біоніки,один%20із%20проявів%20життєдіяльності%20організму> (дата звернення:21.01.2023)
4. Закономірності композиційного формоутворення: біоніка та інші шляхи пошуку форми, стилізація - трансформація. Електронний ресурс/.- Доступ: <http://um.co.ua/12/12-7/12-77099.html> (дата звернення:11.01.2023)
5. Kemp Ch., Tenenbaum J. B. The discovery of structural form/ // PNAS. August 5, 2018. 105 (31). 10687-10692; <https://doi.org/10.1073/pnas.0802631105> [Електронний ресурс] Режим доступу до журн.: <http://intl.pnas.org>
6. Корницька Л. Біоніка в сучасній науці, мистецтві та освіті [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.zbirnik.mixmd.edu.ua/index.php/artedu/article/view/78>
7. livingetc 2023. Interior design trends 2023: the 31 best decorating looks for the year, from colors to moods /Електронний ресурс/.-Доступ: <https://www.livingetc.com/whats-news/the-biggest-interior-trends-195539> (дата звернення:11.01.2023)

8. Мигаль С. П. Основи формотворення і проектування об'єктів предметного біодизайну [Електронний ресурс] // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Архітектура. - 2015. - № 816. - С. 229-239. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPARX_2015_816_30
9. Pamela Todd Уильям Моррис и Дом в стиле движения Искусства и ремесла URL:<https://www.visualarts.com.ua/product/william-morris-and-the-arts-and-crafts-home/> (дата звернення:1.02.2023)
10. Перфільєва Ю. Є. Адаптація художніх засобів біоніки в нелінійній архітектурі та в дизайні сучасного костюма / Ю. Є. Перфільєва, Н. В. Чупріна, Т. А. Пашковська, В. С. Смаженко. // Технології та дизайн. 2017. № 1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/td_2017_1_17
11. Homes & Gardens 2023. 10 interior design trends that will shape our spaces in 2023 /Електронний ресурс/.-Доступ: <https://www.homesandgardens.com/interior-design/interior-design-trends> (дата звернення: 09.01.2023])
12. Шандренко О.М. Біонічний дизайн у контексті сучасних наукових досліджень /Електронний ресурс/ Режим доступу: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.30.2014.159836>